

Datum van indiening : 6 februari 2020

Verzoek tot interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot mevrouw Elke Van den Brandt collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp : de gevolgen voor de Nederlandstalige medische verzorging in Brussel door de vorming ziekenhuisnetwerken en over de contacten met deze toekomstige netwerken.

Verzoek tot interpellatie van dhr. Dominiek Lootens-Stael tot mevr. Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

We volgen al een tijdje met argusogen de ontwikkelingen in de vorming van de verplichte ziekenhuisnetwerken die op terrein gerealiseerd moeten zijn. In heel België mogen er maximaal 25 netwerken komen: 13 in Vlaanderen, 8 in Wallonië en 4 in Brussel. In 2018 heeft men daar een akkoord over gevonden in de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid. De Brusselse regering buigt zich deze weken over de ontwerpordonnantie inzake de oprichting van lokaal-regionale ziekenhuisnetwerken in het Brussels Gewest.

In Brussel zijn er drie soorten ziekenhuizen.

In de openbare ziekenhuizen moet niet alleen de dienstverlening maar ook het personeel tweetalig zijn. Dit geldt voor iedereen. 25 procent van het personeel moet Nederlandstalig zijn, vanaf de graad van afdelingschef zelfs 50 procent. Er zijn dus een aantal duidelijke criteria. De dienstverlening moet voor iedere patiënt in zijn eigen taal of in de taal van de huisarts gebeuren. Er is administratief toezicht op de toepassing van deze taalwetgeving.

De private ziekenhuizen zijn deels eentalig. Er is geen tweetalige dienstverlening gegarandeerd. In de tweetalige ziekenhuizen moet alleen de dienstverlening gegarandeerd zijn. Dit wil zeggen dat niet elk personeelslid tweetalig moet zijn.

De universitaire ziekenhuizen zijn in principe verbonden aan een taalgemeenschap. Jette bijvoorbeeld is Nederlandstalig en er zijn twee Franstalige ziekenhuizen. In Jette wordt men perfect in het Frans geholpen, je hoort er heel veel Frans spreken. Het personeel doet dat heel goed. Of men in het Nederlands terecht kan in Saint-Luc en het Erasmusziekenhuis, is heel andere koek: daar horen wij al jaren veel klachten over.

De spoeddiensten van alle ziekenhuizen, en in het verlengde hiervan de brandweer en MUG interventieteams, worden wel geacht een tweetalige dienstverlening te garanderen, maar ook hier weer is dit in de praktijk vaak niet het geval en kan men Nederlandstalige patiënten niet begrijpen of wil men die niet begrijpen.

Nu komen we bij de netwerken. Voor twee netwerken is de situatie duidelijk. Vandaag zijn reeds twee netwerken opgericht: Er is er één rond het UZ Brussel, als Vlaamse entiteit maar in functioneren naar de patiënt toe, volledig tweetalig.

En er is een tweede van de Christelijke zuil met Sint-Jan, de Europa-ziekenhuizen en Saint-Pierre uit Ottignies Wallonië. Daar gaat het over een behoorlijk pak mensen. Zo'n 12.000 medische professionals werken in dat laatste netwerk mee. De Europa Ziekenhuizen waren al een samenwerkingsverband van de UCL en de KU Leuven, maar in dit grotere samenwerkingsverband werd de KU Leuven buitenspel gezet en wil men – dat is expliciet gezegd bij de voorbereiding ervan – het Frans als voertaal laten domineren.

Dan is er nog de cluster rond de ULB. Ze maken een netwerk met UZ Erasme, waar men nauwelijks in het Nederlands terecht kan en anderzijds de Irisziekenhuizen, dat zijn de openbare ziekenhuizen, meestal OCMW-ziekenhuizen. Wat CHIREC gaat doen is, volgens de informatie waarover ik nu beschik, nog geen duidelijkheid.

In de beide laatste netwerken worden dus tweetalige ziekenhuizen en eentalige Franse universitaire ziekenhuizen samengebracht onder een Franstalig bestuur. Dat voorspelt weinig goeds voor de Nederlandstalige dienstverlening voor de patiënten en voor de Nederlandstalige werknemers.

Uit een vraag hierover in het Vlaams Parlement weten we uit het antwoord van minister Beke dat hij benadrukt dat de Vlaamse overheid in Brussel enkel een bevoegdheid heeft ten aanzien van de unicommunautaire Vlaamse algemene ziekenhuizen in Brussel, in casu het UZ Brussel te Jette. Hij verwijst ook naar de Brusselse erkennende overheid die bevoegd is voor de naleving van de taalwetgeving in de Brusselse bicommunautaire ziekenhuizen en de verdediging van de rechten van Nederlandssprekenden in de bicommunautaire voorzieningen.

De VGC heeft als taak te waken over de belangen van de Brusselaars waar tweetaligheid en het gebruik van het Nederlands steeds een grote zorg is. Deze hervorming gaat op termijn een grote impact hebben op de evolutie van de medische zorg in het Nederlands in Brussel. Daarom is het belangrijk dat de VGC zich hierover ook uitspreekt en dit dossier van nabij opvolgt en een strategie ontwikkelt.

Een bijkomend probleem in de medische sector is dat ingrepen en opnames steeds korter worden gehouden en dat nazorg en thuisverpleging steeds belangrijker worden. Voor mensen met een klein netwerk of een gebrek aan mantelzorg is dat een groot probleem. Door slechte instructies bij het verlaten van het ziekenhuis of door slechte opvolging in de thuiszorg, of het ontbreken daarvan, belanden steeds meer mensen, en vooral oudere mensen voor een vervolgonname in het ziekenhuis. Vooral hierin lijkt mij een belangrijke rol weggelegd voor de Nederlandstalige zorg in Brussel onder de verantwoordelijkheid van de VGC. Dit kan echter niet goed georganiseerd worden als de VGC geen structurele contacten opzet met de ziekenhuisnetwerken.

Ik had het Collegelid willen interpellieren over volgende thema's:

- Heeft de VGC de netwerkvorming opgevolgd en haar invloed aangewend en met welke aandachtspunten.
- Welke stappen heeft het college genomen om de tweetaligheid of beter gezegd het aanbod qua medische zorg in het Nederlands te vrijwaren en te versterken binnen de netwerkvorming.
- Hoe wil de VGC de Nederlandstalige medische zorg en nazorg in de toekomst versterken.
- Welke initiatieven gaat de VGC nemen in de contacten met de toekomstige netwerken om de opvolgzorg na ziekenhuisopname te garanderen en te versterken.

Fractievoorzitter Vlaams Belang

Dominiek Lootens-Stael

donderdag 6 februari 2020